

Social- och hälsovårdsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 4 § i lagen om temporära undantag från lagen om utkomstskydd för arbetslösa på grund av covid-19-epidemin

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 4 § i lagen om temporära undantag från lagen om utkomstskydd för arbetslösa på grund av covid-19-epidemin (RP 120/2021 rd): Ärendet har remitterats till social- och hälsovårdsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört (distanskontakt)

- specialsakkunnig Joni Rehunen, social- och hälsovårdsministeriet
- verksamhetsledare Aki Villman, Arbetslöshetskassornas Samorganisation rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Folkpensionsanstalten
- Finlands näringsliv rf
- Akava ry
- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- STTK rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att giltighetstiden för lagen om temporära undantag från lagen om utkomstskydd för arbetslösa på grund av covid-19-epidemin förlängs så att lagen är i kraft till och med den 30 november 2021.

Giltighetstiden för de temporära ändringarna förlängs. Ändringarna syftar till att i vissa situationer förenkla bestämmelserna om utkomstskydd för arbetslösa och på så sätt minska den arbetsmängd som behandlingen av förmånsansökningar medför. De föreslagna ändringarna gäller jämkning av arbetslöshetsförmåner i vissa situationer och utbetalning av arbetslöshetsförmån utan beslut. Arbetslöshetsförmåner ska utifrån ansökan fortfarande temporärt kunna betalas ut i förskott för högst sex månader.

Betänkande ShUB 20/2021 rd

Dessutom föreslås en fortsättning av den temporära höjningen av det skyddade beloppet vid jämkning av arbetslöshetsförmåner, det vill säga den andel av inkomsten som inte beaktas vid utbetalning av jämkad arbetslöshetsförmån. Vidare föreslås en fortsättning på det temporära undantaget i rörlighetsunderstödet i fråga om förutsättningen för understöd för arbetsresor vid heltidsarbete.

Propositionen hänför sig till fjärde tilläggsbudgetpropositionen för 2021.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

I propositionen föreslår regeringen att giltighetstiden för lagen om temporära undantag från lagen om utkomstskydd för arbetslösa på grund av covid-19-epidemin förlängs ytterligare till och med den 30 november i år. Giltighetstiden har redan tidigare förlängts fyra gånger, och lagen gäller nu till utgången av september.

Lagen föreskriver om undantag vid jämkning av arbetslöshetsförmåner och utbetalning av arbetslöshetsförmåner utan beslut. Förslaget ska göra behandlingen av förmånsansökningar smidigare. Dessutom föreskriver lagen om en höjning av det så kallade skyddade beloppet av arbetslöshetsförmånen och om ändringar i villkoren för rörlighetsunderstöd. Syftet är dels att det ska vara lättare att ta emot ett jobb, dels att öka den regionala rörligheten bland arbetskraften.

Enligt propositionen behövs det fortfarande bestämmelser som gör verkställigheten av arbetslöshetsförmåner smidigare och stöder möjligheterna att ta emot jobb, eftersom covid-19-epidemin fortfarande skapar sådan osäkerhet i samhället som försämrar sysselsättningen samtidigt som antalet arbetslösa arbetssökande ligger på en hög nivå. Social- och hälsovårdsutskottet anser det motiverat att förlänga giltighetstiden för de temporära bestämmelserna till och med den 30 november 2021 under de exceptionella omständigheterna till följd av covid-19-epidemin. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

Vid behandlingen av tidigare ändringar i lagen om temporära undantag från lagen om utkomstskydd för arbetslösa på grund av covid-19-epidemin (ShUB 12/2020 rd) har utskottet särskilt lagt vikt vid uppföljning och bedömning av konsekvenserna av att det skyddade beloppet höjs och av att villkoren för rörlighetsunderstöd ändras. Enligt propositionen har de temporära undantagen från lagen om utkomstskydd för arbetslösa gällt bara en kort tid och man har ännu inte hunnit bedöma konsekvenserna av dem. Utskottet ser det fortfarande som angeläget att konsekvenserna av de temporära undantagen utreds så att man får underlag för utveckling av systemet för arbetslöshetsersättning.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Social- och hälsovårdsutskottets förslag till beslut:

Betänkande ShUB 20/2021 rd

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 120/2021 rd utan ändringar.

Helsingfors 15.9.2021

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Markus Lohi cent
vice ordförande Mia Laiho saml
medlem Pekka Aittakumpu cent
medlem Kim Berg sd
medlem Arja Juvonen saf
medlem Terhi Koulumies saml
medlem Merja Kyllönen vänst
medlem Aki Lindén sd
medlem Hanna-Leena Mattila cent
medlem Ilmari Nurminen sd
medlem Veronica Rehn-Kivi sv
medlem Heidi Viljanen sd
medlem Sofia Virta gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Sanna Pekkarinen.